

שבוע טוב מאולפנת חורב

תאמיין שיכולים לתקן – הרב עודד

תקנה. מדוע יש בכלל מושג שנקרא פסח שני להבדיל ממצוות אחרות.

התשובה לשאלה זו עולה מהפסוקים עצמן. התורה מספרת לנו כי היוזמה לכך, באה מבני ישראל. אותם אנשים אשר היו טמאים, לא יכלו להקריב את קרבן הפסח במועדו, אבל גם לא היו מוכנים להשלים עם זה, הם לא היו מוכנים לוותר על המצווה. בגמרא (סוכה כ"ה) ישנם מספר הסברים מי היו אותם אנשים "ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וגו', אותם אנשים מי היו? נושאי ארונו של יוסף היו, דברי ר' יוסי הגלילי. רבי עקיבא אומר, מישאל ואלצפן היו שהיו עוסקין בנדב ואביהוא. ר' יצחק אומר... עוסקין במת מצוה היו, שחל שביעי שלהן להיות בערב פסח" המכנה המשותף לכל ההסברים, שבאמת על פי אמות המידה התורניות, הם היו פטורים מלקיים את מצוות הפסח במר עדו בבחינת "אונס רחמנא פטריה" ובכל זאת, הם לא ויתרו. רק בזכות ההתעקשות שלהם למצוא להם פתרון לקיים את מצוות הפסח, נצטוו כל ישראל על פסח שני. (אמנם רש"י מביא את דברי חז"ל וכותב "ראויה הייתה פרשה זו ליאמר על ידי משה כשאר כל התורה כולה, אלא שזכו אלו, שתיאמר על ידם, שמגלגלין זכות על ידי זכאי" ובכל זאת, אין מקרא יוצא מידי פשוטו ואכמ"ל)

מעניין ומפתיע ביותר, שהציווי על פסח שני, כולל לא רק את מי שנאנס או שגג ולא קיים את הפסח במועדו, אלא אפילו אדם שהזיד ולא קיים את הפסח במועדו, עדיין יכול לקיים פסח שני.

זה חידוש גדול מאוד, מדובר באדם שביטל מצוות עשה שעונשה כרת, כאשר היה בקרבת העזרה, ובכל זאת, התורה מאפשרת לו לתקן ולהקריב פסח שני. וכך כותב הרמב"ם ופוסק להלכה (הלכות קרבן פסח ה' ב') "...הזיד ולא הקריב בראשון הרי זה מקריב בשני" וכך כתב בספר החינוך (מצווה ש"פ) עוד הוררנו חכמים זכרונם לברכה (פסחים ע"ג ע"א) דלאו דוקא טומאה וריחוק הדרך לבד, אלא כל ששגג, או נאנס, או אפילו הזיד ולא הקריב בראשון מקריב בשני. כאמור, לא רק שוגג או אנוס, יכול לתקן בפסח שני, אלא אפילו מזיד.

מצוות פסח שני היא בניין אב לכל עבודת ה', רבי נחמן מברסלב כותב בליקוטי מוהר"ן (תנינא קי"ב) "אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמיין שיכולים לתקן". מצוות פסח שני מלמדת אותנו, שתמיד אפשר לתקן, בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון. על הכל אפשר לעשות תשובה, ובלבד שנרצה.

בפרשת בהעלותך, ישנה פרשה קטנה שיש לה משמעות רבה מאוד, פרשת פסח שני. לאחר ציווי ה' למשה לקיים את הפסח במועדו, ולאחר ציווי משה את העם "וַיִּדְבֹר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח" אנו קוראים על אנשים אשר לא יכלו לעשות את הפסח במועדו. "וַיְהִי אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי אֶהֱרֹן בְּיוֹם הַהוּא וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הֲהֵמָּה אֵלֵינוּ אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרֵב אֶת קִרְבָּן ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" לאור פנייתם של אותם אנשים, כאשר משה איננו יודע מה להשיב להם, הוא פונה אל הקב"ה "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה עֲמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מֶה יֵצֵה ה' לָכֶם" ותשובת ה' "וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לְנֶפֶשׁ או בְּדַרְךְ רַחֲקָה לָכֶם או לְדַרְתֵּיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לְה' בַּחֲדָשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעֲרֵבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ..." (במדבר ט')

אחד הדברים המעניינים בפרשה זו, הוא עצם העובדה שיש מושג של פסח שני. אנו מכירים את המושג שחז"ל משתמשים בו "עבר יומו בטל קורבנו" שמלמד אותנו כי לפעמים אנו מודים מיצים הזדמנויות באופן שאינו ניתן להשלמה. יש לנו מצוות עשה רבות שאין דרך להשלימן. לא שמענו כי מי שביטל מצוות שופר בראש השנה או סוכה בסוכות, יכול להשלים את המצווה בתאריך אחר. על המבטל קריאת שמע קוראת הגמרא במסכת ברכות (כ"ז ע"א) את הפסוק "מַעֲוֹת לֹא יוּכַל לְתַקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא יוּכַל לְהַמְנוֹת" (קהלת א' ט"ו) שמשמעו שמי שהפסיד, אין לו

בנות והורים יקרים,

ברצוננו לעדכן אתכם בנעשה באולפנא בשבוע החולף:

לסיים... בבראשית

ביום ראשון נערך חידון מסכם בספר "בראשית" בו התמודדו נציגות מהשכבה. לקראת החידון התלמידות למדו באווירה מרוממת על מעשי אבותינו הקדושים בצורה חווייתית ומהנה במיוחד.

יישר כוח לתלמידות שהשתתפו בחידון. תודה מקרב לב למורה רחל קינרייך על הובלת החידון, לסטודנטיות נהורא ומיכל על הכנת החידון ועריכתו ולכל מורות התנ"ך שלימדו את השכבה וטרחו בהכנות לקראת החידון.

ביום א' י"ג בסיוון התקיים במכון משואה שבקיבוץ תל יצחק כנס המלגות ובו ניתן לבר-ברוריה ספייב תלמידת כיתה י"ב באולפנא, פרס על עבודת הגמר שכתבה בנושא "תרומתן של נשים בתנועות הנוער בשואה". ברכתנו ולבר ומאחלים לה הצלחה רבה בהמשך דרכה ועליה ושכמותה נאמר

תִּנְנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשָׁעֵרִים מַעֲשֵׂיהָ

במסגרת ההעשרה שניתנת לתלמידות עתודה בשכבות ז'-ח' ולתלמידות מדעניות העתיד, קיבלו התלמידות הרצאה מרתקת מפי דר' סרחיו ברוידו, מומחה בינלאומי לבישול מולקולרי. דר' סרחיו הסביר במומחיות רבה על שינויים במצבי צבירה של מאכלים, שינויים בצבע ובמרקם שאפשריים בזכות שימוש בפולימרים שונים, באינדיקטורים ובחומרי גלם מעניינים. הוא הדגים לנו "קסמים" של שינויים בצבע ובצורה של חומרים אכילים, ולבסוף גם טעמנו מאכל שנקרא "נשיפת הדרקון" שמורכב מבמבה רגילה טבולה בחנקן נוזלי! היה מרתק, משעשע ומלמד. תודה לדר' סרחיו על ההרצאה ותודה למורות שרי רקובר ונורית אהרוני על ארגון האירוע.

תלמידות מדעניות העתיד ותלמידות מצטיינות מנבחרת רובוטיקה, השתתפו ביום שני בסיור ייחודי במפעל מייקרים בשכונת הבוכרים בירושלים. הסיור כלל הסברים על מייקרים באופן כללי והתמקד במדפסת תלת מימד. בהמשך קיבלו התלמידות הרצאת מבוא לתוכנת מיזול. ההרצאה כללה היכרות עם התוכנה, עבודה עם התוכנה ושליחת עבודתן להדפסת מוצר אישי לכל תלמידה. תודה למורה שרי רקובר על הליווי והארגון ותודה לתלמידות הנהדרות עצמן שעבדו, למדו ונהנו.

השבוע התקיים מפגש עם הסופר סמי ברדוגו **לבנות שכבת י'**.

הוא סיפר להן על חייו ועל יצירתו בצל העלייה ממרוקו לארץ ישראל, וכן על אופן השתלבותו בארץ ותחושת השליחות שלו כסופר. המפגש היה מעניין ומהנה. תודה למורה זיוה קוסופסקי על הארגון ולמלכה הספרנית על האירוח בספרייה.

לקראת המתכונת ובחינת הבגרות בהיסטוריה של **שכבת י"א** קיימו ביום שני המורות להיסטוריה "הפניניג" היסטורי סביב שולחנות ערוכים וכיבוד קל. הבנות ערכו דיון וסיעור מוחות סביב שאלות בגרות תוך שיתוף וליווי של צוות המורות. תודה למורה ענת בזק ולמורה אילת מרציאנו על העריכה והארגון של חווית הלמידה הנעימה.

ביום רביעי יצאו **בנות כיתה ז'** להתנדבות באגודת "תכלית". תודה למורה שבי קמפינסקי שליוותה את הבנות.
בנות כיתה ח'2 יצאו להתנדב באגודת "אפרת". תודה למורה עליזה ונמק שליוותה את הבנות.

ביום שני **בנות שכבה ח'** השתתפו ביום ספורט טבלאי, הפעילות התבססה על התמודדות במשימות שונות העובדות על מרכיבי הכושר השונים. היו שלל משימות יחידניות וקבוצתיות, והאווירה היתה מיוחדת ושמחה!
כיתה חו' קיבלה את תעודת ההצטיינות!

ביום שני יצאה **כיתה ח'2** לכנס ארצי של התכנית "גם אני יכול" - פרויקט נפלא שבו קבוצות של תלמידות עובדות בצוותא עם אדם בעל מוגבלות ויוצרות עבורו מוצר. הכנס התקיים באוניברסיטה העברית בגבעת רם במקביל לכנס הארצי של עבודות החקר במדע וטכנולוגיה. במהלך היום יכולנו להסתובב ולראות מוצרים נהדרים שנעשו במסגרת פרויקט "גם אני יכול" בעוד עשרות מקומות בארץ, וראינו המצאות נהדרות שהוכנו עבור בעלי מוגבלויות שונות. היה מרתק לעבור בין העבודות ולקבל הסברים מתלמידים שונים על העשייה שלהם במסגרת הפרויקט.

יישר כוח לקבוצת התלמידות: מעין ספונוב, אוראל ביטון, הדר תורתי ורוני בן שושן שהכינו אצבע לפי מידות מדויקות עבור סבא של אחת התלמידות שנקטעה לו אצבע בצבא. כדי להגיע להתאמה אישית מדויקת, הבנות הסתמכו על מדידות לפי האצבע שביד השנייה והדפיסו אצבע יפה ואיכותית במיוחד, ואף צבעו אותה בצבע גוף. על כך הן זכו במדליה בקטגוריה "איכות המוצר וגימורו". יישר כוח להן ולכל שאר התלמידות שהכינו מוצרים נהדרים ועבדו בחריצות וביסודיות. תודה לצוות מדעים על הובלת התכנית, בייחוד למורות שירה שרקי ונורית אהרוני ותודה למורה עליזה ונמק על ליווי תלמידותיה לכנס.

מזל טוב לצוות:
לרב שי ויסבורט לרגל
בר המצווה של בנו

מזל טוב לבנות שחגגו השבוע את יום הולדתן:

 דפנה חריש	 חותי מולר	 רחל אישטה	 מתנה רודאף	 הלל מזוז	 נעמי קנדל
 הודיה צדקה	 שרה שעון	 ג'ולייט אדרעי	 מיכל ממן	 שיראל מימון	

שבת שלום
הרב עוזדד מייזליש
וצוות האולפנא

